

TERMAT E KONTRATËS

Termet e marrëveshjes kërkojnë që një operator të ndërtojë një rrugë –ta përfundojë ndërtimin brenda dy vitesh – dhe pastaj ta mirëmbajë dhe shfrytëzojë atë me një standard të caktuar për tetë vite të tjera (nga viti 3 – 10). Termet e marrëveshjes kërkojnë gjithashtu që operatori të riasfaltojë rrugën në fund të vitit të 8-të. Në fund të vitit të 10-të marrëveshja mbaron. Supozojmë se operatori identifikon tre detyrime performance, një për shërbimin e ndërtimit, një për shërbimin e shfrytëzimit dhe një për riasfaltimin. Ai faturon me një marzh fitimi mbi koston 5%. Operatori vlerëson se kostot që ai do të përballojë për të përmbushur detyrimin janë:

Tabela 1. Kostot e kontratës

	Viti	Shuma
Shërbimet e ndërtimit	1	500
“ “	2	500
Shërbimi i shfrytëzimit	3 – 10	10
Riasfaltimi i rrugës	8	100

Termet e marrëveshjes i kërkojnë koncesiondhënësit të paguajë operatorin me 200 (njësi monetare) në vit për vitet 3 – 10 me kushtin që rruga të jetë e aksesueshme për publikun. Marrëveshja gjithashtu parashikon që koncesiondhënësi rimbursos operatorin në fund të vitit të 8-të për shpenzimet e riasfaltimit në vlerën 100 njësi. Supozohet gjithashtu se operatori i siguron fondet e nevojshme përmes një huaje¹ bankare me interes 6.7%.

**Operatori i nje të ardhurat sipas SKK 8*

** Fitimi nga ndërtimi 5%, fitimi nga mirëmbajtja 20%, fitimi nga asfaltimi 10%*

**Të ardhurat financiare llogariten me një normë interesi të nënkuptuar 6.18% në vit (për të bërë llogaritjen përdoret tabela financiare e PVIFA-ve)*

Tabela 2. Shpërndarja e çmimit të transaksionit sipas detyrimeve të performancës

	Çmimi i transaksionit (përfshirë efektet e komponentëve të rëndësishëm të financiamit)
	Njësi monetare
Shërbimet e ndërtimit (në 2 vite) 1.000 + 5% fitim	1.050
Shërbimet e shfrytëzimit (në 8 vite) 8 * 10 + 20% fitim	96
Shërbimet e riasfaltimit (në vitin 8) 100 + 10% fitim	110
Totali	1.256
Shuma për t'u arkëtuar 8 * 200	1.600
Norma e nënkuptuar e interesit	6.18 % në vit

¹ Nuk llogariten interesa për vitin e parë duke supozuar që huaja arkëtohet në fund të vitit

AKTIV FINANCIAR

Në dy vitet e para njësia ekonomike njeh aktivin dhe kontabilizon komponentin e financimit të marrëshjes sipas SKK 8 *Të Ardhurat*. Me mbarimin e ndërtimit, shumat e arkëtueshme nga operatori kontabilizohen sipas SKK 3 *Instrumentet financiare*. Shumat e arkëtueshme llogariten duke marrë në konsideratë një normë të nënkuptuar të interesit 6.18%.

Tabela 3. Matja e aktivit / shumave të arkëtueshme sipas kontratës

	Njësi monetare
Të arkëtueshme për ndërtimin në vitin I	525
Aktivi sipas kontratës në fund të vitit I	525
Interesi efektiv në vitin II llog mbi vlerën e aktivit në fund të vitit I (525 * 6.18%)	32
Të arkëtueshme për ndërtimin në vitin II	525
Të arkëtueshme gjithsej në fund të vitit II (525 + 32 + 525)	1.082
Interesi efektiv në vitin III llog mbi vlerën e aktivit në fund të vitit II (1.082 * 6.18%)	67
Të arkëtueshme për shfrytëzimin në vitin III (10 *120%)	12
Arkëtuar nga koncesiondhënësi në vitin III	200
Të arkëtueshme gjithsej në fund të vitit III (1.082 + 67 + 12 – 200)	961

INFORMACION I PËRMBLEDHUR NGA PASQYRAT FINANCIARE

Tabela 4. Fluksi i mjeteve monetare

Viti	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	TOT
Arkëtime	-	-	200	200	200	200	200	200	200	200	1.600
Kosto kontrate	(500)	(500)	(10)	(10)	(10)	(10)	(10)	(110)	(10)	(10)	(1.180)
Kosto huamarrje	-	(34)	(69)	(61)	(53)	(43)	(33)	(23)	(19)	(7)	(342)
Flukse neto	(500)	(534)	121	129	137	147	157	67	171	183	78

Tabela 5. Të ardhurat gjithëpërfshirëse

Viti	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	TOT
Të ardhura	525	525	12	12	12	12	12	122	12	12	1.256
Kosto kontrate	(500)	(500)	(10)	(10)	(10)	(10)	(10)	(10)	(10)	(10)	(1.180)
Të ardhura financiare	-	32	67	59	51	43	34	25	22	11	344
Kosto huamarrje	-	(34)	(69)	(61)	(53)	(43)	(33)	(23)	(19)	(7)	(342)
Fitimi neto	25	23	-	-	-	2	3	14	5	6	78

Tabela 6. Pozicioni financiar

Fundi vitit	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Detyrimi koncesiondhënësit	525	1.082	961	832	695	550	396	343	177	-
Mjetet monetare / (borxhi)	(500)	(1.034)	(913)	(784)	(647)	(500)	(343)	(276)	(105)	78
Aktive neto	25	48	48	48	48	50	53	67	72	78

PJESË NGA DITARI I KONTABILITETIT			
Nr	Përshkrimi i veprimit	DEBI	KREDI
	VITI I-rë		
1	Banka	500	
	Hua		500
2	Shpenzime ndërtimi	500	
	Banka		500
3	Aktiv Financiar (kontrata koncesionare)	525	
	Të ardhura nga ndërtimi		525
	VITI II-të		
4	Banka	500	
	Hua		500
5	Shpenzime ndërtimi	500	
	Banka		500
6	Aktiv Financiar (kontrata koncesionare)	557	
	Të ardhura nga ndërtimi		525
	Të ardhura financiare (525 * 6.18%)		32
7	Shpenzime interesi	34	
	Hua		34
	VITI III-të		
8	Aktiv Financiar (kontrata koncesionare)	67	
	Të ardhura financiare (1.082 * 6.18%)		67
9	Aktiv Financiar (kontrata koncesionare)	12	
	Të ardhura nga kontrata (mirëmbajtja)		12
10	Shpenzime mirëmbajtje	10	
	Banka		10
11	Shpenzime interesi (1.034 * 6.7%)	69	
	Hua		69
12	Banka	200	
	Aktiv Financiar (kontrata koncesionare)		200
13	Hua	190	
	Banka		190
	VITI IV-rt		
14	Aktiv Financiar (kontrata koncesionare)	59	
	Të ardhura financiare (961 * 6.18%)		59
15	Aktiv Financiar (kontrata koncesionare)	12	
	Të ardhura nga kontrata (mirëmbajtja)		12
16	Shpenzime mirëmbajtje	10	
	Banka		10
17	Shpenzime interesi (1.034 + 69-190) * 6.7%	61	
	Hua		61
18	Banka	200	
	Aktiv Financiar (kontrata koncesionare)		200

19	Hua	190	
	Banka		190
	VITI V-të		
20	Aktiv Financiar (kontrata koncesionare)	51	
	Të ardhura financiare (832 * 6.18%)		51
21	Aktiv Financiar (kontrata koncesionare)	12	
	Të ardhura nga kontrata (mirëmbajtja)		12
22	Shpenzime mirëmbajtje	10	
	Banka		10
23	Shpenzime interesi (784 * 6.7%)	53	
	Hua		53
24	Banka	200	
	Aktiv Financiar (kontrata koncesionare)		200
25	Hua	190	
	Banka		190
	VITI VI-të		
26	Aktiv Financiar (kontrata koncesionare)	43	
	Të ardhura financiare (695 * 6.18%)		43
27	Aktiv Financiar (kontrata koncesionare)	12	
	Të ardhura nga kontrata (mirëmbajtja)		12
28	Shpenzime mirëmbajtje	10	
	Banka		10
29	Shpenzime interesi (647 * 6.7%)	43	
	Hua		43
30	Banka	200	
	Aktiv Financiar (kontrata koncesionare)		200
31	Hua	190	
	Banka		190
	VITI VII-të		
32	Aktiv Financiar (kontrata koncesionare)	34	
	Të ardhura financiare (550 * 6.18%)		34
33	Aktiv Financiar (kontrata koncesionare)	12	
	Të ardhura nga kontrata (mirëmbajtja)		12
34	Shpenzime mirëmbajtje	10	
	Banka		10
35	Shpenzime interesi (500 * 6.7%)	33	
	Hua		33
36	Banka	200	
	Aktiv Financiar (kontrata koncesionare)		200
37	Hua	190	
	Banka		190

	VITI VIII-të		
38	Aktiv Financiar (përfshirë rimbursimin për asfaltimin)	122	
	Të ardhura nga kontrata (mirëmbajtja)		122
39	Aktiv Financiar (kontrata koncesionare)	25	
	Të ardhura financiare (396+12) * 6.18%		25
40	Shpenzime mirëmbajtje (përfshirë asfaltimin)	110	
	Banka		110
41	Shpenzime interesi (343 * 6.7%)	23	
	Hua		23
42	Banka	200	
	Aktiv Financiar (kontrata koncesionare)		200
43	Hua	90	
	Banka		90
	VITI IX-të		
44	Aktiv Financiar (kontrata koncesionare)	12	
	Të ardhura nga kontrata (mirëmbajtja)		12
45	Aktiv Financiar (kontrata koncesionare)	22	
	Të ardhura financiare (343+12) * 6.18%		22
46	Shpenzime mirëmbajtje	10	
	Banka		10
47	Shpenzime interesi (276 * 6.7%)	19	
	Hua		19
48	Banka	200	
	Aktiv Financiar (kontrata koncesionare)		200
49	Hua	190	
	Banka		190
	VITI X-të		
50	Aktiv Financiar (kontrata koncesionare)	12	
	Të ardhura nga kontrata (mirëmbajtja)		12
51	Aktiv Financiar (kontrata koncesionare)	11	
	Të ardhura financiare (177+12) * 6.18%		11
52	Shpenzime mirëmbajtje	10	
	Banka		10
53	Shpenzime interesi (105 * 6.7%)	7	
	Hua		7
54	Banka	200	
	Aktiv Financiar (kontrata koncesionare)		200
55	Hua	112	
	Banka		112